

Blacharz

721301

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Blacharz wykonuje i naprawia różnego rodzaju przedmioty i urządzenia z cienkich blach, przeznaczone do użytku codziennego oraz dla potrzeb budownictwa i przemysłu. Zajmuje się także instalowaniem wyrobów w miejscu przeznaczenia. Na przykład blacharz samochodowy wyremontowany błotnik umieszcza na swoim miejscu nad kołem pojazdu, a blacharz renowator zabytków ozdobny gzyms, wykonany wcześniej w warsztacie, instaluje na zabytkowej kamienicy.

Przedmioty z blachy należą ciągle do powszechnie używanych. Dawniej były one wykonywane wyłącznie w zakładach rzemieślniczych. Obecnie produkcja blacharska w coraz większym stopniu staje się domeną przemysłu. Wyodrębniły się nawet w przemyśle wyspecjalizowane działy: blacharstwo samochodowe, okrętowe, lotnicze. Natomiast związani ze sferą usług rzemieślnicy nastawiają się raczej na naprawę wyrobów z blachy oraz na blacharskie roboty budowlane. Typowe prace blacharskie obejmują wykonanie takich przedmiotów, jak rury i kolanka do pieców węglowych i gazowych, rynny i rury spustowe, parapety okienne itp.

Z punktu widzenia technologii, praca blacharza polega, ogólnie rzecz biorąc, na nadawaniu arkuszowi blachy odpowiedniego kształtu – zgodnie z rysunkiem technicznym lub z modelem. Zakres wykonywanych przy tym czynności jest szeroki. Obróbka blachy sprzedawanej w arkuszach wymaga dobrze przygotowanego warsztatu oraz wielu specjalistycznych narzędzi. Kolejność poszczególnych czynności jest zawsze ta sama: trasowanie, cięcie, kształtowanie i łączenie elementów. Najważniejszą i najtrudniejszą z nich jest trasowanie, polegające na rysowaniu w skali 1:1 bezpośrednio na blasze płaskiego planu danego elementu. Rysowanie tych planów jest dość trudne, opiera się o zasady geometrii wykreślnej i wymaga dużej dokładności. Kolejnym etapem pracy blacharza jest wycięcie przedmiotu, na przykład za pomocą nożyc ręcznych lub elektrycznych, a następnie kształtowanie jego formy – zwijanie, usztywnianie obrzeży blachy drutem, zaginanie. Do gięcia blach blacharz używa różnych narzędzi: zaginadła, szczypiec blacharskich, prasy. Często poszczególne detale dopasowuje on ręcznie. Robi to używając drewnianego młotka i klepaczki gumowej. Młotki wykonane z drewna, gumy lub metali, mające różny kształt, są bardzo ważnym narzędziem blacharza, a wyprostowanie blachy czy idealne dopasowanie jej do foremników za ich pomocą – to największa umiejętność blacharza, wymagająca lat praktyki. Końcowy etap prac to łączenie poszczególnych elementów. Istnieją trzy sposoby łączenia blach: na zakłady, na nity, za pomocą lutowania i spawania.

Charakterystyczną w zawodzie cechą jest wyjątkowo szeroki zestaw specjalistycznych narzędzi i sprzętu używanego na różnych stanowiskach pracy. Warsztaty wyposażone są na ogół tylko w niektóre z nich, zależnie od specjalizacji. Uniwersalne wyposażenie warsztatu powinno obejmować:

stoły ślusarskie, imadła, obrabiarki do metali (tokarki)

podstawowe maszyny blacharskie (krawędziarka, zawijarka, zaginarka, żłobiarka)

nożyce stołowe i gilotynowe, prasę, urządzenia do spawania gazowego, urządzenia do wykonywania powłok ochronnych.